

не забезпечують 100% розвитку самоволодіння навіть у спортсменів високої спортивної майстерності.

Таблиця 1

Рівень розвитку самовладання у плавців різної кваліфікації (%)

Рівень розвитку самовладання	Групи спортсменів		
	перша	друга	третя
високий	-	-	12,5
середній	20	71,4	75
низький	80	28,6	12,5

Спортсмен повинен розуміти важливість і необхідність існуючих психологічних методів, вміти систематично спостерігати еволюцію свого психічного стану і співвідносити його з конкретними спортивними заходами, результатами.

Висновок. Результати дослідження прояву якості самоволодіння у плавців різної спортивної кваліфікації і віку свідчить про низький рівень його розвитку. Зазначене обумовлено відсутністю спеціальної психологічної підготовки юних спортсменів.

Список використаної літератури

1. Алексеев А.В. Психомышечная тренировка. / А.В.Алексеев -М.: Педагогика 1973.- 120 с.
2. Баландин В.И., Дорофеев В.А. Изучение эмоционального компонента психических состояний спортсменов //Теория и практика физической культуры. - М.: ФиС, 1988. - С. 49-51.
3. Гиссен Л.Д., Алексеев А.В. Психорегулирующая тренировка. / Л.Д.Гиссен -М.:ФиС, 1972.- С. 4.
4. Некрасов В.П. и др. Психорегуляция в подготовке спортсменов / В.П.Некрасов - М.: ФиС, 1985. – 132 с.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

УДК 159.9:316.6

Валерій Олександрович Швець,

*студент II-го курсу спеціальності «Практична психологія»,
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»*

Актуальність дослідження. Турбота про психологічне благополуччя дітей і підлітків, створення умов для їх активного розвитку надзвичайно значущі для будь-якого цивілізованого суспільства. Відповідно до «Концепції позашкільної освіти й виховання» надання психологічної підтримки усім учасникам освітнього процесу є найважливішою складовою системи психологічного забезпечення особистості. Психологічна підтримка дозволяє учням відчувати співучасть

і сприяння оточуючих у подоланні труднощів, не маючи на увазі при цьому їх пряму допомогу у виконанні яких-небудь дій. Своєчасно надана психологічна підтримка сприяє активності особистості, допомагаючи розвитку її мотивації, спрямованої на зміну ціннісних орієнтацій та особистісної позиції.

Тому, важливим аспектом діяльності позашкільного навчального закладу є психологічна підтримка учнів, яка б сприяла максимальному розкриттю особистісного, інтелектуального та творчого потенціалів дітей та учнівської молоді.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно «Концепції позашкільної освіти й виховання», психологічна служба освітньої установи є основою інтеграції діяльності психологів, педагогів, соціальних педагогів, медичних працівників та інших фахівців в єдину систему індивідуальної комплексної підтримки розвитку учнів на всіх етапах навчання в позашкільних закладах освіти. Практика показує, що не завжди учні можуть звернутися за допомогою до дорослих або дати їм зрозуміти, що потребують підтримки. Педагоги та психологи частіше мають можливість помічати переживання учнів, оцінювати труднощі ситуації і надавати психологічну підтримку. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення психологічної підтримки, основні умови, чинники та механізми її реалізації розглянуті в роботах О. Г. Асмолова, Г. С. Абрамової, А. А. Бодальова, О. Ф. Бондаренка, А. І. Волкової, О. С. Газмана, Н. В. Грیشиної, І. В. Дубровіної, Л. І. Ковбасенко, В. А. Петровського, Т. І. Сущенко, Т. В. Чернікової, Б. Е. Фішмана та ін.

Виклад основного матеріалу дослідження. У дослідженнях останніх 50-ти років феномен психологічної підтримки став предметом наукового осмислення. Дослідження у цій галузі ведуться до сьогодні, оскільки психологічна підтримка є ще не до кінця розробленим поняттям і достатньо новим явищем у освітній практиці.

Поняття «педагогічна підтримка» у вітчизняну педагогіку ввів О. С. Газман, розглядаючи її як складову частину особистісно-орієнтованого підходу в освіті [1]. Теоретичний аналіз педагогічної і психологічної літератури дозволив розглянути схожість і відмінність понять «психологічна підтримка» і «педагогічна підтримка». У дослідженнях В. П. Бедерханової наголошується, що педагогічна підтримка ґрунтується на гуманістично орієнтованій системі освіти, що, без сумніву, може бути віднесене і до психологічної підтримки [2]. За своєю сутністю психологічна підтримка у позашкільному навчальному закладі – це діяльність педагогів, що спрямовується на систематичну

підтримку суб'єктів навчально-виховного процесу (вихованців). Метою психологічної підтримки є психологізація навчально-виховного процесу, що передбачає створення оптимальних умов для повноцінного та гармонійного розвитку вихованців, збереження та зміцнення їхнього здоров'я, підвищення адаптивних можливостей, посилення розвивального та виховного компонентів позашкільної освіти [3].

У результаті психодіагностичного вивчення творчого потенціалу учнів Вінницького обласного центру технічної творчості отримані такі результати: 48,6 % учнів мають високий рівень творчого потенціалу, 45,7 % - середній, а 5,7 % - низький рівень.

За наслідками проведення морфологічного тесту життєвих цінностей визначено, що 51,4 % опитуваних учнів мають високий рівень творчості, у 45,7% наявний середній рівень, а 2,9 % учнів мають низький рівень творчості.

Експериментальне дослідження, здійснене з використанням методики виявлення особистісної креативності, дозволило встановити, що в 42,9 % учнів - високий рівень креативності, у 51,4 % - середній її рівень, а у 5,7 % встановлено низький рівень креативності.

Висновки. У переважній більшості учнів позашкільних закладів освіти переважає високий рівень творчого потенціалу. Водночас, учнів, у яких встановлено низький та середній рівні творчого потенціалу, необхідно залучити у комплексну психологічну підтримку. З такими групами учнів ми плануємо в подальшому провести спеціальну систему занять з використанням елементів тренінгу.

Список використаної літератури

1. Газман О.С. От авторитарного образования к педагогике свободы / О.С. Газман // Новые ценности образования. – М.: Инноватор, 1996. – С. 20-67.

2. Бедерханова В.П. Педагогическая поддержка индивидуализации ребёнка / В.П. Бедерханова // Классный руководитель. – 2000. – № 3. – С. 39-48.

3. Оптимізація виховного потенціалу позашкільного навчального закладу: монографія / [Вербицький В.В., Литовченко О.В., Ковбасенко Л.І. та ін.]; за ред. О.В. Литовченко. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 192 с.